

Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych

ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 10
02-366 Warszawa
e-mail: biuro@pfon.org

www.pfon.org
KRS: 0000161135
NIP: 525-22-71-155

Warszawa, dn. 05.04.2020 r.

Szanowny Pan
Andrzej Duda
Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Wiejska 10, 00-489 Warszawa

Szanowny Pan
Mateusz Morawiecki
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa

W sprawie: dramatycznej sytuacji oraz zagrożenia zdrowia i życia ponad 150 tysięcy osób z niepełnosprawnościami i seniorów przebywających w instytucjach całodobowych.

Szanowny Panie Prezydencie,

Szanowny Panie Premierze,

W związku z pandemią COVID-19, wyrażamy bardzo duże zaniepokojenie **sytuacją ponad 150 tysięcy osób przebywających w instytucjach stałego pobytu w ramach pomocy społecznej** (m.in. domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia) **i opieki zdrowotnej** (m.in. zakłady opiekuńczo-lecznicze, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze, szpitale psychiatryczne). Osoby te są obecnie w sytuacji trudniejszej niż kiedykolwiek.

Jak wynika z reportażu m.in. BBC pt. [“Ponury kryzys w domach pomocy społecznej w Europie”](#) w Hiszpanii, Francji i Włoszech **umarły już tysiące mieszkańców domów pomocy społecznej** (często 40-50% mieszkańców poszczególnych instytucji) i innych instytucji całodobowych, a **przypadki zaniedbań są porażające** (m.in. porzucenie mieszkańców czy pozbawienie jedzenia).

Jeśli podobny kryzys nawiedzi Polskę, **umrzeć może nawet 1/3 mieszkańców** domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo-leczniczych i zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych, a zatem **ponad 40 tysięcy osób z niepełnosprawnościami i seniorów**, a pozostałych czekają bardzo bolesne skutki, zarówno znaczne pogorszenie stanu zdrowia fizycznego (np. na skutek odleżyn), jak i psychicznego (np. traumy).

Już teraz media alarmują o co najmniej **16 instytucjach poddanych kwarantannie i odciętych od świata** oraz co najmniej **304 osobach zarażonych koronawirusem** i co najmniej **2 zmarłych**, m.in. w [Niedabyli](#) (ponad **90% zarażonych mieszkańców i personelu**), [Tomczycach](#) (blisko **70% zarażonych mieszkańców**), [Jakubowicach](#), [Koszęcinie](#) (przymusowa ewakuacja wszystkich mieszkańców), [Skarżysku-Kamiennej](#), [Gorzycach](#), [Starym Goździe](#) (**3 członków personelu na 88 pacjentów**), [Bochni](#), [Bytomiu](#) (149 osób w kwarantannie), [Krakowie](#), [Warszawie](#) (Mokotów, w tym **pacjenci wymagający dializ**).

Ryzyko zakażenia koronawirusem i śmierci mieszkańców instytucji całodobowych jest **radycznie wyższe niż w przypadku innych grup**. Do tego dochodzi ryzyko nadużyć związanych z pozostawianiem w izolacji, zaniedbania, a nawet porzucenia. Sytuacje te, niezależnie od ryzyka związanego z koronawirusem, mogą w obecnej sytuacji doprowadzić do zapaści zdrowia i śmierci.

W sytuacji braku podjęcia natychmiastowych, skoordynowanych i szeroko zakrojonych działań **mieszkańców instytucji całodobowych może czekać masowa tragedia i kryzys humanitarny niespotykanej skali**.

Apelujemy o niezwłoczne wprowadzenie następujących rozwiązań:

1. Powołanie **Zespołu Zarządzania Kryzysowego (ZZK)** ds. osób z niepełnosprawnościami przy Pełnomocniku Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych.
2. **Uszczegółowienie Instrukcji MRPiPS** dla instytucji stałego pobytu oraz świadczenia usług społecznych.
3. **Zapewnienie ciągłości świadczenia usług** osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym (w tym poprzez wykorzystanie **zasobów Wojsk Obrony Terytorialnej**).
4. Utworzenie w samorządach **bazy osób** wymagających wsparcia i sieci instytucji wspierających.
5. **Monitorowanie sytuacji** mieszkańców instytucji stałego pobytu oraz osób korzystających z usług społecznych.

Szczegółowy Plan proponowanego przez nas **działania kryzysowego** jest zawarty jako załącznik nr 1 do niniejszego Listu.

Załączamy również przetłumaczone Stanowisko i **apel Europejskiego Forum Niepełnosprawności** (European Disability Forum) pt. *Instytucje stałego pobytu stają się ogniskami zarażeń i nadużyć*

Deklarujemy **pełną współpracę** przy działaniach zapobiegawczych oraz interwencyjnych i jesteśmy do dyspozycji.

Z poważaniem

dr Krzysztof Kurowski, Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych, w imieniu swoim, a także następujących osób i organizacji:

1. Barbara Abramowska, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną
2. Bohdan Aniszczyk, Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta
3. Urszula Arabska
4. Monika Auch-Szkoda, Komitet Społeczny „Jesteśmy”
5. Maciej Augustyniak, Fundacja Polska Bez Barrier
6. Monika Babicka
7. dr hab. Renata Babińska-Górecka, prof. UW, WPAiE, Uniwersytet Wrocławski
8. dr Rafał Bakalarczyk, Komisja Ekspertów ds. Osób Starszych przy Rzeczniku Praw Obywatelskich
9. Jolanta Barska
10. dr inż. Joanna Bartnicka, Politechnika Śląska
11. Sławomir Besowski, Centrum Praw Osób Niepełnosprawnych
12. prof. dr hab. med. Barbara Bień, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Klinika Geriatrii, Komisja Ekspertów ds. Osób Starszych przy Rzeczniku Praw Obywatelskich
13. Elżbieta Biernacka, Stowarzyszenie „Dlaczego NIE”
14. Mateusz Biernat, Fundacja Człowiek
15. Katarzyna Bierzanowska, Inicjatywa Pełnoprawna, Kolektyw Artykuł 6
16. Paweł Bilski, Fundacja Oczami Brata
17. Regina Bisikiewicz, Polski Instytut Otwartego Dialogu
18. prof. dr hab. Piotr Błędowski, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
19. Anna Bocheńska, Fundacja Pomoc Rodzinie - Człowiek w Potrzebie

20. Rafał Bojarski, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu
21. Edward Bolak, Fundacja Wspólnota Nadziei i Farma Życia
22. Aleksandra Bolczyk-Shepherd, Fundacja Oswoić Miopatie
23. dr hab. Maciej Borski, prof. WSH, Wyższa Szkoła Humanitas w Sosnowcu
24. Joanna Bulandra, Rybnicka Rada Kobiet
25. Stanisław Bulandra
26. Małgorzata Durka, Koalicja Na Pomoc Niesamodzielnym
27. Łukasz Broniszewski
28. Bogusław Cebulski, Stowarzyszenie Trzeźwości – Centrum Integracji Społecznej
29. prof. dr hab. n. med. Andrzej Cechnicki, Ogólnopolskie Porozumienie na rzecz NPOZP
30. Siostra Małgorzata Chmielewska
31. Zofia Chodarczewicz, Nas Samorząd Tarnowskie Góry
32. Elżbieta Cichosz
33. Joanna Cimoszko, Stowarzyszenie Zostańmy Razem im. Mateusza Kolad
34. Joanna Cieśla, dziennikarka
35. Monika Cycling, Fundacja Toto Animo
36. Karolina Cyran-Juraszek, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
37. Ewa Cylny
38. Witold Cylny
39. Elżbieta Dajer
40. Agnieszka Dąbkowska, Fundacja Zdrowie Jest Najważniejsze
41. Justyna Dąbrowska
42. Paweł Dłubis, Fundacja „Pomerdało mi się”
43. Łukasz Domagała, Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych RCWIP, Ogólnopolska Federacja Organizacji Pozarządowych OFOP
44. Agata Domalska, Spółdzielnia Socjalna WOLA
45. Dominika Dopierała, Fundacja Nordoff Robbins Polska
46. dr Anna Drabarz, Uniwersytet w Białymstoku, Podlaski Sejmik Osób z Niepełnosprawnościami
47. Anna Drózdź
48. Ewa Duda, Fundacja KTOTO-Zrozumieć Alzheimera

49. Anna Duniewicz, Inicjatywa „Chcemy Całego Życia”
50. dr Rafał Dziurla, Uniwersytet Warszawski
51. Andrzej Dysiński
52. Aneta Englot, Ogólnopolski Związek Rewizyjny Spółdzielni Socjalnych
53. Małgorzata Felger, Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego Oddział w Krakowie
54. dr Wojciech Figiel, Uniwersytet Warszawski
55. prof. dr hab. Janina Filek, Komisja ds. Wyrównywania Szans Edukacyjnych przy Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
56. Michał Fitas, Federacja Kibiców Niepełnosprawnych, Klub Kibiców Niepełnosprawnych
57. dr Izabela Florczak, Uniwersytet Łódzki, WPIA
58. dr Anna Fogel, radca prawny
59. dr Piotr Fogel
60. dr Małgorzata Franczak, Fundacja Eudajmonia
61. Agnieszka Frelek
62. Joanna Fromlewicz
63. Beata Furmianiak
64. Anna Gabryś
65. Janek Gawroński, Klub Świadomej Młodzieży
66. dr hab. Barbara Gąciarz, prof. AGH, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
67. dr Zbigniew Głąb, Stowarzyszenie Projektowo-Badawcze Instytut Działań Społecznych
68. Łukasz Gojke, Polskie Stowarzyszenie Morskie-Gospodarcze im. E. Kwiatkowskiego
69. Małgorzata Gorący, Stowarzyszenie OSTOJA
70. Agnieszka Gorczyca-Kosińska
71. Marek Gójski, Fundacja Otwarte Ramię Białej Gwiazdy
72. Dorota Górka
73. Paweł Granicki, tłumacz
74. Urszula Maria Gruszczyńska
75. Grzegorz Grygiel, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu
76. Małgorzata Gryglas, PTSR oddział w Szczecinie
77. Jerzy Gryglas, PTSR oddział w Szczecinie

78. Katarzyna Gryglas, PTSR oddział w Szczecinie
79. Anna Gryta, Miasto Obywatelskie Lubartów
80. dr Michał Tadeusz Hadzel, Fundacja Autism Team, OSPPE
81. Katarzyna Heba, Fundacja im. Helen Keller
82. Marcin Prabhu Henrykowski
83. Joanna Hereta, Stowarzyszenie „To Ma Sens”
84. Dagmara Heromińska, mgr diagnostyki laboratoryjnej
85. Justyna Hinz
86. Jacek Hołub, dziennikarz
87. Barbara Imiołczyk, Ambasador Konwencji (wyróżnienie Kongresu Osób Niepełnosprawnościami)
88. Ks. Tadeusz Isakowicz-Zaleski, Fundacja im. Brata Alberta
89. Jolanta Jackiewicz, Stowarzyszenie „Śląskie Perły”
90. Rafał Jacyna
91. Ewa Jacyna-Senderacki, „Autysta Dorosły w Mojej Rodzinie”
92. Jacek Jakubowski
93. Anna Janiak, Fundacja FIONA
94. Artur Janicki
95. Przemysław Jaśkiewicz, Konfederacja Inicjatyw Pozarządowych Rzeczypospolitej
96. Ewa Jasińska
97. Kinga Jędrasik, Inicjatywa „Spa dla Mam. Wspieramy Mamy”, Stowarzyszenie Grupy Pedagogiki i Animacji Społecznej Łódź
98. Paweł Jordan, Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS
99. Jarosław Jużyczyński
100. Janina Kaczmar, Fundacja „Pomóż Mi Życ”
101. Alicja Kaiser
102. Piotr Kałuski
103. Katarzyna Kamecka-Lach, Stowarzyszenie „Centrum na Wschodzie”
104. Ewa Kamińska, Pełnomocnik Prezydenta Miasta Gdańska ds. Osób Niepełnosprawnych
105. Klementyna Kamińska
106. Maciej Kamiński

107. Bogusława Kandzia
108. Iwona Kapturzak, Fundacja na rzecz Wspierania Dzieci z Autyzmem „W Kontaktach”
109. Jakub Kapturzak
110. Magdalena Karwacka
111. Monika Karwacka, Forum na rzecz Osób z Wieloraką Niepełnosprawnością
112. Hubert Karwacki
113. Teresa Kasprzak
114. Beata Kazimierczak, „Nie-Samodzielni”
115. Karolina Kłobucka
116. Mariusz Kłobucki
117. Magdalena Kocejko, Stowarzyszenie Instytut Niezależnego Życia, Kolektyw Artykuł 6
118. Anna Koć
119. Jacek Kołacz
120. Patrycja Kołodziejczyk, Stowarzyszenie Otwórzmy Drzwi Na Świat
121. Krzysztof Koman, Fundacja Pomocy Ludziom Niepełnosprawnym
122. Katarzyna Konieczna
123. Danuta Konieczna
124. Waldemar Konieczny
125. Katarzyna Koplińska, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
126. Katarzyna Kosecka
127. Dorota Kośmider, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników i Sympatyków ŚDS
128. Alicja Kowalik
129. Andrzej Kowalik
130. Sebastian Kowalik
131. Maciej Kowalski, Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki
132. Piotr Kowalski, Fundacja Rozwoju Edukacji Głuchych
133. Beata Kozak
134. Bartosz Kozak
135. Grzegorz Kozłowski, Polska Fundacja Osób Słabosłyszących

136. Tomasz Koźmiński, Fundacja For Heroes
137. Jolanta Kramarz, Fundacja Vis Maior
138. Maria i Robert Królikowscy, „Konwencyjnie”
139. Jacek Królikowski, Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
140. Ks. Jacek Krzemień, kapelan Wspólnoty Chleb Życia w Polsce
141. Michał Krzyżanowski
142. Agata Krzyżek, Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób z Zespołem Downa „Tęcza” w Krakowie
143. dr hab. Paweł Kubicki, prof. SGH, Szkoła Główna Handlowa
144. Anna Kublik, Warszawski Strajk Kobiet
145. Jacek Kucharczyk
146. Justyna Kucińska, Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego
147. Ryszard Kuczyński, Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, Oddział Dolnośląski
148. Zuzanna Kuhl
149. Ewa Kulik-Bielińska, Fundacja im. Stefana Batorego
150. Barbara Kurek
151. Izabela Kusznierewicz
152. Mateusz Kusznierewicz
153. Agnieszka Kwaśniewicz
154. Jacek Mariusz Kwiatkowski, Fundacja Małopolska Izba Samorządowa
155. dr Tomasz Lasocki, Uniwersytet Warszawski, WPiA
156. Maria Leszczyńska, Siedleckie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera
157. Katarzyna Ledzińska, Fundacja Oswoić Miopatie
158. Monika Lewandowska, „Nie-Samodzielni”, oddział Sopot
159. dr Sylwia Lewicka, Szkoła Główna Służby Pożarniczej w Warszawie
160. Agnieszka Lewonowska-Banach, Stowarzyszenie Rodzin Zdrowie Psychiczne
161. Ala Loranc, Stowarzyszenie na rzecz Dzieci z Autyzmem Zacisze
162. Klementyna Ludwig-Kamińska
163. Anna Łężak
164. Paweł Łukasiak
165. Beata Łukaszczyk

166. Andrzej Łukaszczyk
167. dr inż. Mateusz Macałka, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych
168. Aleksander Maciaszek
169. Ewelina Maj, Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami „Homini”
170. Anita Majewska
171. Klaudia Majewska, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie
172. Monika Matysiak
173. Sylwia Mądra, Inicjatywa Chcemy Całego Życia, Fundacja Autism Team
174. Monika Merkel, Centrum Integracja Gdynia
175. Jacek Michałowski
176. Joanna Mielczarek, Stowarzyszenie mali bracia Ubogich
177. Prof. dr hab. Barbara Mikołajczyk, Uniwersytet Śląski
178. Krystyna Milewska
179. Maria Magdalena Miller
180. Cezary Miżejewski, Wspólnota Robocza Związków Organizacji Socjalnych WRZOS
181. Marzena Moch, Rodzice i Terapeuci Na Rzecz Osób Autystycznych POZNAJ-ZROZUM
182. Mirosław Moch, Rodzice i Terapeuci na Rzecz Osób Autystycznych POZNAJ-ZROZUM
183. Jarosław Mojsiejuk, Komisja Ekspertów ds. Osób Starszych przy Rzeczniku Praw Obywatelskich
184. dr Jagoda Mrzygłocka-Chojnacka, Politechnika Wrocławska
185. Jerzy Naumiuk
186. dr hab. Jakub Niedbalski, Uniwersytet Łódzki, Sekcja Socjologii Niepełnosprawności PTS
187. Agnieszka Niedźwiedzka
188. Anna Nowak, Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci i Dorosłych z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym „ŻURAWINKA”
189. Małgorzata Nowak
190. Maryla Ochimowska-Teper, Fundacja na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami „Nasz Bezpieczny Świat”
191. Anna Odrowąż-Maciaszek

192. Bożena Okuń, Fundacja Toto Animo
193. Dominika Olszewska
194. Maciej Olszewski
195. Aleksandra Orchowska, Fundacja ORCHidea
196. Małgorzata Ornoch-Tabędzka, Fundacja Przestrzeń Aktywności, Rozwoju i Kreatywności
197. Małgorzata Osipczuk, Stowarzyszenie „Intro”
198. dr Natalia Pamuła, Uniwersytet Warszawski, Kolektyw Artykuł 6
199. Agnieszka Panek
200. Mariusz Panek, Fundacja Leonardo
201. Edyta Papajewska, Inicjatywa Chcemy Całego Życia
202. Paweł Parus, Klub Kibiców Niepełnosprawnych, Federacja Kibiców Niepełnosprawnych, Pełnomocnik Marszałka Dolnego Śląska ds. Osób z Niepełnosprawnościami
203. Ewa Pawłowska, Fundacja Integracja
204. Zofia Pągowska, Warszawska Fundacja na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Postaw na Nas
205. Alina Perzanowska, Fundacja Wspólnota Nadziei i Farma Życia
206. Przemysław Piechocki, Stowarzyszenie na rzecz Spółdzielni Socjalnych
207. Mikołaj Piekut, Wyższa Szkoła Gospodarki w Bydgoszcy
208. Marzena Pieńkosz-Sapieha, Rada Działalności Pożytku Publicznego, Zespół do Spraw Społecznych, Rodziny i Dziedzictwa Narodowego\
209. Joanna Piotrowska, Fundacja Feminoteka
210. Tomasz Popiel, Fundacja „Pomerdało mi się”
211. Joanna Popławska, Fundacja Artus
212. Sławomir Popowski
213. Adriana Porowska, Kamiliańska Misja Pomocy Społecznej
214. Dorota Próchniewicz, Inicjatywa „Chcemy Całego Życia”
215. dr Ariel Przybyłowicz, Uniwersytet Wrocławski, WPAiE
216. Wiesława Przybysz, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
217. Tomasz Przybyszewski, portal Niepełnosprawni.pl
218. Ewa Pytasz

219. Małgorzata Radziszewska, Stowarzyszenie Kobiet Niepełnosprawnych ONE.pl
220. Agnieszka Rawicz
221. dr Anna Reda-Ciszewska, WPIA Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
222. Filip Rodzik, Skorpion Polkowice
223. Andrzej Rossa, Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie, członek założyciel Alzheimer Polska
224. Grażyna Rosołowicz, „Nie-Samodzielni”
225. Anna Rostańska-Hagemejer
226. dr hab. Katarzyna Roszewska, prof. UKSW, WPIA Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
227. Mateusz Różański, dziennikarz
228. dr Seweryn Rudnicki, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
229. Anna Rutz, Fundacja Elektrownia Inspiracji, Kolektyw Artykuł 6
230. Dorota Rybarska – Jarosz, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej – Urząd Marszałkowski w Szczecinie
231. Małgorzata Rybicka, Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym
232. dr Marta Salkowska, Collegium Civitas
233. Beata Sałach
234. dr Beata Samoraj-Charitonow, IPS Uniwersytet Warszawski
235. Andrzej Senderacki, „Autysta Dorosły w Mojej Rodzinie”
236. Beata Siemaszko
237. Kamil Sieratowski, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Rybacka Obra-Warta
238. Stanisław Sikora, Fundacja Helpful Hand
239. Małgorzata Silny, Fundacja KSK
240. Natalia Skipietrow, Fundacja im. Andrzeja Bączkowskiego
241. Rafał Skrzypczyk, Wiceprezes Zarządu, Fundacja Aktywnej Rehabilitacji FAR
242. Kinga Smaga
243. Aleksandra Smereczyńska, Fundacja Ergo Sum
244. Ewa Smolarow
245. Magdalena Smugowska
246. Marta Somow
247. Izabela Sopalska-Rybak, Kulawa Warszawa

248. Elżbieta Sowa, Fundacja Zapewnić Przyszłość
249. Irena Sowińska
250. Robert Stalewski
251. Grażyna Staniszevska, Towarzystwo Przyjaciół Bielska-Białej i Podbeskidzia
252. Marian Stasik
253. Piotr Stefański, Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niewidomych i Słabowidzących Nadzieja
254. Ewa Stolarz
255. Adam Stromidło, Polski Związek Głuchych Oddział Małopolski
256. dr Monika Struck-Peregończyk, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie
257. Justyna Strus
258. Grażyna Szacka
259. Roman Szacki, Godność i Wsparcie Drogą i Nadzieją
260. Grażyna Szałygo
261. dr hab. Ryszard Szarfenberg, prof. UW, EAPN Polska
262. Magda Szarota, Lancaster University, Kolektyw Artykuł 6
263. Alicja Szatkowska, Milickie Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych
264. Miłosz Szczepanek
265. Anita Szlęzak
266. Emilia Szmyt-Kustra, Inicjatywa „Spa dla Mam. Wspieramy Mamy”
267. dr Joanna Sztobryn-Giercuszkiewicz, Politechnika Łódzka
268. Anna Szymańska, Uniwersytet Warszawski
269. Halina Szymańska
270. Agnieszka Ścianowska
271. Olga Ślepowrońska, Stowarzyszenie „Mutida”, Inicjatywa „Spa dla Mam. Wspieramy Mamy”
272. Scholastyka Śniegowska
273. Piotr Thieme, Spółdzielnia Socjalna WOLA
274. Sandra Teodorczyk
275. Agata Teutsch, Fundacja Autonomia
276. Teresa Tiszbierok, Związek Ochotniczych Straży Pożarnych RP

277. Piotr Todys, Fundacja TUS
278. dr Małgorzata Trojańska, Uniwersytet Pedagogicznego w Krakowie
279. Małgorzata Turek, Stowarzyszenie na rzecz dzieci ze schorzeniami neurologicznymi „CHMURKA”
280. Dr n.med. Jolanta Twardowska - Rajewska, członek Komisji Rehabilitacji i Integracji Społecznej PAN
281. Kamila Walicka
282. Paweł Walicki
283. Agnieszka Warszawa, Fundacja Autism Team
284. Aleksander Waszkielewicz, Rada Kongresu Osób z Niepełnosprawnościami, Fundacja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (Fronia)
285. Elżbieta Wąs, Miasto Obywatelskie Lubartów
286. Waldemar Weihs, Fundacja „Merkury” w Wałbrzychu
287. Mira Widurek, Stowarzyszenie „Dla Równości”, Krajowa Rada Działalności Pożytku Publicznego, Zespół do spraw Partycypacji Społecznej Osób Starszych, Rada Działalności Pożytku Publicznego Województwa Podkarpackiego
288. Joanna Wierzbicka, Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych i Osób Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym „KOLOMOTYWA”
289. Zygmunt Wierzyński, Alzheimer Polska, Podkarpackie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera
290. Joanna Witkowska, Fundacja Pies Przewodnik
291. dr Paweł Witt, Prezes Polskiego Towarzystwa Pielęgniarek Anestezjologicznych i Intensywnej Terapii
292. Aleksandra Włodarczyk, Fundacja Pełna Życia
293. Paweł Włóczęwski
294. Grażyna Wojciechowicz
295. Mirosława Wojciechowska-Szepczyńska, Komisja Ekspertów ds. Osób Starszych przy Rzeczniku Praw Obywatelskich
296. Olga Wojdyńska, Stowarzyszenie „Mutida”, Inicjatywa „Spa dla Mam. Wspieramy Mamy”
297. Alina Wojtowicz-Pomierna
298. Jolanta Wołągiewicz, Stowarzyszenie Podlascy Seniorzy, Podlaska Redakcja Seniora, Przewodnicząca Rady Seniorów przy Marszałku Województwa Podlaskiego
299. dr Agnieszka Wołowicz, Uniwersytet Warszawski, Kolektyw Artykuł 6

300. Magdalena Worotniak
301. Wojciech Worotniak
302. Krzysztof Wostal, Fundacja Transgresja
303. Anna Wotlińska
304. Anna Woźniak-Szymańska, Koalicja na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością, Polski Związek Niewidomych
305. Grażyna Wójcik, Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie
306. Maja Wójcikiewicz
307. Filip Wójcikiewicz
308. Paweł Wójtowicz, MATIO Fundacja Pomocy Rodzinom i Chorym na Mukowiscydozę
309. Irena Wóycicka, Komisja Ekspertów ds. Osób Starszych przy Rzeczniku Praw Obywatelskich
310. Michał Wroniszewski, Fundacja Synapsis, Porozumienie Autyzm-Polska
311. Agnieszka Wyrzykowska, Przewodnicząca Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych Sopot, Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, koło Sopot
312. dr hab. inż. arch. Marek Wysocki, prof. PG, Centrum Projektowania Uniwersalnego WA Politechnika Gdańska
313. Tomasz Wysoczański
314. Bernadeta Zakrzewska
315. Monika Zakrzewska, Polska Federacja Zatrudnienia Wspomaganego
316. Marcin Zakrzewski
317. Maciej A. Zarębski, Świętokrzyskie Towarzystwo Regionalne
318. Adam Zawisny, Przewodniczący Komisji Dialogu Obywatelskiego ds. Wdrażania Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych i Rozwiązywania Problemów Osób z Niepełnosprawnościami przy Urzędzie Miasta Łodzi
319. Mirosław Zieliński, Prezes Krajowego Forum na rzecz Terapii Chorób Rzadkich - ORPHAN
320. dr Monika Zima-Parjaszewska, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną
321. Edyta Żmija
322. dr Dorota Żuchowska, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie
323. Przemysław Żydok, Fundacja Aktywizacja

324. Bogusława Żywna, Śląska Fundacja Pomocy Głuchoniewidomym

Do wiadomości:

Marlena Małąg, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Łukasz Szumowski, Minister Zdrowia

Mariusz Kamiński, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Mariusz Błaszczak, Minister Obrony Narodowej

Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Dariusz Piontkowski, Minister Edukacji Narodowej

Zbigniew Ziobro, Minister Sprawiedliwości

Adam Bodnar, Rzecznik Praw Obywatelskich

Mikołaj Pawlak, Rzecznik Praw Dziecka

Paweł Soloch, Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego, Minister w Kancelarii Prezydenta RP

Paweł Wdówik, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnik Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych

Iwona Michałek, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Pełnomocnik Rządu ds. Ekonomii Społecznej i Solidarnej

Jarosław Pinkas, Główny Inspektor Sanitarny

Barłomiej Chmielowiec, Rzecznik Praw Pacjenta

Krzysztof Michałkiewicz, Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Wojewodowie

Gen. dyw. Wiesław Kukuła, Dowódca Wojsk Obrony Terytorialnej

Paulina Malinowska-Kowalczyk, Doradca Prezydenta RP ds. osób z niepełnosprawnościami